Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMASK/22bdKOMU045/22
Názov predmetu	kreatívne písanie VI.
Rozsah	2C
Počet kreditov	2
Vyučujúci	Mgr. Dominika Čmehýlová Rašová, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Hodnotí sa aktívna účasť na seminároch (povolené sú maximálne 2 absencie), vypracovanie čiastkových úloh pripravovaných buď na seminároch, alebo zadaných na domáce spracovanie, vlastné autorské dielo prezentované na autorskom čítaní v skúškovom období (text sa hodnotí z hľadiska jazykovo-kompozičnej aj obsahovo-tematickej výstavby s dôrazom na autorskú originalitu a kreatívne spracovanie.

Záverečné hodnotenie je študentovi udelené po splnení podmienok na absolvovanie predmetu.
Klasifikačná stupnica platná §15 ŠP UCM:
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

VEDOMOSTI: Frekventanti kurzov prakticky prehlbujú svoje znalosti v oblasti žánrológie, literárnej teórie, štylistiky textu a jazykovej kultúry.
ZRUČNOSTI: V rámci riešenia čiastkových úloh rozvíjajú, ale aj okresávajú svoju kreativitu, fantáziu a obrazotvornosť, a tak odhaľujú vlastný horizont tvorivej činnosti, emocionálnej vyzretosti a inteligencie. Tréning štylistických zručností umožňuje narábať s jazykovými i nejazykovými štylémami originálne aj citlivo, s prihliadnutím na všetky komunikačné okolnosti a adresáta diela.
KOMPETENCIE: Okrem vlastnej prezentácie autorskej tvorby sa na výučbe podnecuje skupinové riešenie zadaní a spätná väzba, ktoré umožnia študentom počúvať, vnímať a interpretovať iné dielo. Viacúrovňové hodnotenie diela poskytuje autorovi priestor na vlastnú evaluáciu, sebareflexiu a ďalšiu realizáciu.

Stručná osnova predmetu

1. Úvodné cvičenia na rozvoj kreatívneho myslenia. Nápad, námet, koncept a autorský zámer. Techniky generovania a rozvíjania tvorivých podnetov.
2. Tvorivý proces autora. Práca s autorským blokom, vnútorným cenzorom a tvorivými obmedzeniami. Metódy voľného a riadeného písania.
3. Rozprávačské stratégie. Perspektíva, fokalizácia, spoľahlivosť rozprávača a ich funkčné využitie v

umeleckom a mediálnom texte.
4. Kompozícia príbehu. Dramaturgická výstavba, konflikt, napätie, gradácia, pointa a otvorený koniec. Cvičenia zamerané na tvorbu príbehového oblúka.
5. Čas a priestor v texte. Chronologické a nechronologické usporiadanie deja, retrospektíva, anticipácia, elipsa a práca s tempom rozprávania.
6. Charakterizácia postavy a tvorba autentického hlasu. Motivácia postavy, vnútorný konflikt, psychologická kresba a vývoj postavy.
7. Dialóg ako tvorivý a dramatizačný prostriedok. Konflikt v dialógu, charakterizačná funkcia reči. Cvičenia na tvorbu prirodzeného a funkčného dialógu.
8. Jazyk a autorský štýl. Individuálny autorský hlas, rytmus, lexika, obraznosť a štylistická konzistentnosť textu. Analýza a prepis vlastných textov.
9. Žánrové experimentovanie. Kombinovanie literárnych žánrov, hybridné žánre, fragmentárnosť a zámerné porušovanie žánrových konvencií.
10. Kreatívny text v médiách. Storytelling, naratívne postupy a tvorba príbehu pre súčasné mediálne prostredie. Prispôsobenie textu cieľovému publiku a komunikačnému zámeru.
11. Scenár a dramatický text. Základné princípy scenáristickej tvorby, obraz, situácia, replika, scénická poznámka a dramaturgická skratka. Tvorba krátkej scenáristickej ukážky.
12. Redakcia a autorská úprava textu. Kompozičná, jazyková a štylistická revízia. Práca so spätnou väzbou, editovanie vlastného textu a príprava finálnej verzie.
13. Autorské čítanie. Prezentácia vlastných textov, interpretácia autorského zámeru, diskusia a hodnotenie tvorby z hľadiska kompozície, štýlu, originality a účinku na recipienta.

Odporúčaná literatúra

Čmehýlová-Rašová, D., Rysová, A. (2019). Lingvistické minimum k masmediálnym štúdiám: praktikum. FMK UCM.
Dočekalová, M. (2009). Tvůrčí psaní. Grada.
Rončáková, T. (2019). Žurnalistické žánre. FMK UCM.
Rusňáková, L., & Kvetanová, Z. (2024). Slohové postupy v žurnalistickej tvorbe (1. vyd.). Wolters Kluwer.
Sellers, H. (2021). The practice of creative writing (4th ed.). Macmillan Learning.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský